

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: . . . . .
 Vidéken: . . . . .
 Egy hóra. . . . .
 Negyedévre . . . . .

Feladvás szerkesztő:
II. MÓRICZ PÁL.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 47. és 49. szám.

Az önálló vámterület.

Száz szónak is egy a vége: a közös vámterület eszméje haldoklik. Nincs az a csodatevő hatalom, amely valaha feltámassza. Ugy látjuk, hogy még Tisza se ragaszkodik már olyan hévvel hozzá, mint eddig, a mameluk-ság virágzó korában. Mert ha nem úgy volna, ahogy állította volna, hogy a politikai hatvanhetes kiegyezés legkevésbé sincsen a gazdasági kiegyezéshez kötve.

Mi ezt a kijelentést igen fontos tünetnénynek tartjuk. Nem azért, mintha Tiszát nagy nemzeti hősnek tartanók az önálló vámterület dolgában, hanem azt hisszük, a bécsi széllel bélelt gróf dehqy nyitná olyasmire száját, a mi odafönt nem kedves, vagy a minek szükségével már odafönt is nem számoltak volna. Oh, a mameluk dogmák ideje szerencsésen lejárt! Ime nagy Andrassy Gyula politikai hatyu-dalában, utolsó beszédében, a mit a főrendiházban elmondott, mily hévvel hirdette, hogy a 67-es kiegyezés örök-időkre szól. E beszéde után rögtön megtették a legnagyobb államférfiúnak, még pedig nemcsak az élők, hanem a holtak között is. És imé csodák-

csodája, ez a halhatatlan bölcsesség alig egypár esztendő leforgása után az utólsókat rugja.

Igaz, vannak olyan bölcs emberek is, a kik ily körülmények közt már olyan okos engedményeket is hajlandók tenni: Isten neki, legyen meg hát majd azután az önálló vámterület, de ez időszert legalább egynehány tiz esztendőre kössük meg utóljára a vámszerződést. Inkább csodálatos, mint okos bölcsesség. A mi felfogásunk szerint az önálló vámterület kérdése nem politikai, hanem közgazdasági kérdés. Tehát még csak pártkérdés se. A dolog azon fordul meg, melyik felel meg jobban érdemeinknek: az önálló vámterület, vagy az osztrákkal élő közönség? Mihelyt az elmék gondolkozása odafordult, hogy igenis az önálló vámterület, mikor bebizonyosodott, hogy a közös vámterület kárunkra van: akkor azt parancsolja a mi jóllétünk, hogy sohase iparkodjunk megkötni azt a drágálatos kiegyezést. Eddig van.

Az nem beszéd, hogy a fejlettebb osztrák ipar majd elnyomja a kezdő magyarországit. Ott van Morvaország! Példa reá, hogy vámvédelem nélkül is meg tud élni a fejlettebb cseh ipar mellett. Pedig a vám-védelem óriási

tényező ebben a tekintetben. Nagy, páratlan erősség!

Mi úgy látjuk, ott van az igazság, hogy az ipar fejlődés nem attól függ, mit csinálnak a szomszédban, hanem attól: van-e elég szaktudásunk, szorgalmunk és pénzünk? E három együtt teremti az ipart.

Az is igaz, hogy alaptalan ámitás, mintha a mi országunk tökében szegény volna. Az igazság az, hogy nálunk csak az iparfejlesztésre nincsen pénz. Nálunk valóságos járvány a spekuláció. A meggazdagodott töképenzes vagy földbirtokot vesz, vagy nagy és még nagyobb spekulációba fog, ahol el is fecserli rendszeren azt is, a mihez hozzájutott. Nálunk a pénzkirályok igen rövid ideig uralkodnak. Szerencsétlen, gyors spekulációkba temetik azt el, a mit lassu spekulációval szereztek. Megvagyok róla győződve, hogy ha nálunk teszem fel posztó-gyárat állítanak fel, a mi pénzes embereink nem azon törnek a fejüket, hogy minél több posztót gyártsanak, hanem azon, milyen drágán szózzák a részvényeket embertársaik nyakába!

No, de ez ha nyavalya is, ki lehet belőle gyógyulni. Nagyobb baj,

Hortobágyon.

Hortobágyi pusztá, álmódó szent Kelet!
 Leikem imádkozva ölelkezik veled,
 Kipirul a képem,
 Forró áhitatom, lelkem forró vére,
 Megesordul pusztádnak kiégett fűvére
 Szent aldozat képen.

Te vagy az utolsó kevély pogány oltár,
 Ki ős Aziából velünk vándoroltál
 S megtagadtak végül,
 Én meg az utolsó pogány imádságot
 Örööm, amint száz ős szíven át rámszállott
 Ősi örökségül.

Örööm ősi puszták fényes délibábját,
 Kelet idetévedt, elfelejtett álmát
 Nyugat utján járva,
 Mint a vaskoporsó zajló folyam-árba
 Őrzi a nagy király örök büszke álmát
 Kebelébe zárva.

Bodor Aladár.

Barangolások.

II.

Nagyszébenbe érkezésem estéjén a magyar uri társaság tartott valamiféle estélyt a „városi park” fogadójában.

Itt éppen debreczeni cigányok is muzsikáltak, a szomszéd vizaknai fürdőből rándultak át Kiss Béláék.

Olyan szerencsés voltam, hogy a platánfák alatt gyönyörű, kedves és művelt magyar uri asszony társaságához telepedhettem le. A bájos magyar urnó egyik előadó tagja volt a magyar estélynek és később nagy örömmre szolgált, midőn a különben tartózkodó szász ismerőseim is teljes hódolattal nyilatkoztak felőle:

— Igen! B.-né a legkedvesebb és legműveltebb magyar asszonyok egyike, mondották a szászok.

Csak azért említem fel, hogy a művelt, lelkes nők a legtöbbet használhatnak minden ügynek, még a nemzeti ügynek is. Azért kell olyan művelt, lelkes, öntudatos magyar nőket nevelni, mint a szebeni kedves B.-né,

a ki előtt még a zárkózott más fajuk is szíves tisztelettel és rokonszenvvel hajolnak meg.

A platánfák susogó kövér lombja alatt lágyan ringatózott a muzsikaszó. A magyar nóták közé szőtt német keringők és azok a zokogós oláh melódiák eszembe hozták, hogy bár magyar földön: mégis idegenek között vagyok . . .

A platánfák kövér lombja alatt élénken csevegett itt is, ott is néhány magyar társaság; de mint hallottam: a szebeni magyarok előkelői közül sokan, igen sokan távolmaradtak.

— Mint mindig! . . . hangzott a társaságból.

Magyar ügy, magyar érdek, magyar összetartás, mint máshol is az országban, úgy itt sem kapósok a mi finnyás, fenhéjázó uri népünk előtt, verte volna meg az Isten, a ki ilyen divatra szoktatta őket.

Bezzeg más az oláh, de még inkább a szász társaság.

Felhívás a t. szülők és deáksághoz!

Ki akar elegáns, divatos és tartós **férfi-, fiu- és gyermek ruhát** vásárolni? az nálam olcsóbban megveheti mint bárkinél másutt
DEBRECZEN, piacz-utca 47. a Dreher sörcsarnok és a Hungaria kávéház között, **nagy választék iskola öltönyökben.**

GERŐ E.

hogy az iparhoz kevés a szakavatottságunk. Ezen csak a rendszeres iparoktatással lehetne segíteni, a mely még mindig kezdetlegesen folyik a mi országunkban. Bizony itt a külföldre szorulnának. De a magyar ember is megtanulná azt, ha látná hasznát. Azt azonban, hogy gyárak nélkül iparoktatásra fogjuk a népet, bolondságnak tartjuk. Az ipar kenyérpálya De nincs gyár az országban, az ipart is kevesen tanulják. Mint a példa mutatja.

Tisza Pista kormányoz.

Tisza István gróf, a magyar miniszterelnök, a király születése napján miniszterelnöki reprezentális ebédet adott és elhúzatta ebédje alatt a katonabandával a „Gotterhaltét.” Ugyaneznap báró Beck is elhúzatta Bécsben a Gotterhaltét a vezérkari tiszteknek e napon tartott lakomáján.

Igy pattant ez ki a minap a lapokban és mert kipattant e botrány, a magyar miniszterelnöknek ez a frivoltá a, hat mi se tartjuk későnek, hogy pár tanulságos szót ejtsünk róla a magunk körének. Ugy érezzük, hazafias, becsületes és szükséges kötelességünk ez nekünk is.

Tudjuk jól, hogy nem mi csináljuk a politikát; azt is tudjuk jól, hogy nem mi buktatjuk meg Tisza Istvánt: de érezzük azt is, hogy szívből és lehetőleg mielőbb óhajtott megbuktatásához nekünk is hozzá kell járulnunk minden erővel és minden eszközzel, megbuktatására annak a kormányzói irányának és elvnek, mely világ csúfágára és nemzeti lealacsonyítására Isten különösen kiválasztott átka és csapásaként ül a nyakunkra emberök nagy részének gyávasága, gyengesége és gyarló önszeretete miatt.

Es ha már nincs módunkba galléron ragadni és kidobni az ugynevezett nemzeti kormányzás e hipokritait és nincs módunkban üstökön ragadni és öntudatra ébreszteni minden felénket és pulyát; félénkjét és pulyáját az önszeretetek, ki támaszára siet vagy támaszára visz e nemzet lealázó és véret gazdaságilag kiszípolozó munkának; hát egyet — ami módunkban van még — mégis kihasználunk: kiabálunk, hogy felébredszük az alvókat és agitálunk, hogy meggyőzzük a kételkedőket és magunkhoz hódítván őket, szaporítsuk a bátrakakat egy új, nemzet-mentő munkára!

Az oláhoknak nagy mulatóházok van Szebenben. Ott uri nép, iparosok, parasztok sűrűn összejönnek. Színpad előadásokat, hangversenyeket, felolvasásokat, szavazásokat, rendezgetnek az egy nép fiai. Urak és parasztok összevegyülve járják a „hórát...”

Nalunk még az egyszerű embert is az előítéletek sánczai választják el egymástól. Olyan utálatos, izetlen, műveletlen, lelketlen és az erőnk szétforgácsolására végzetes állapot ez, hogy én nem is csodálom, midőn a parasztikus ember a pöffeteg, nem-törődős magyar urban még a betolakodó idegeneknél is gyűlöletesebb ellenséget lát.

A midőn az egyik szászegyesület a „Figaro” kedves zenéjű operáját adta elő (több estén) a régi vár egyik bástyájában épített és berendezett csinos színházban, estéről-estére zsufolásig telve volt a nézőtér. Magyarok is sokan megnézték.

Es itt ugy meg lehetett érezni, hogy egy fajnak, egy nepcsaládnak egymást megértő, egymás érdekében egymáshoz őszintén, szeretettel vonzó múvelt lelkek szórakoznak és nemesítik izlésüket.

Es ebből részünket kivenni nem a vidéki politizálás legtöbbször legáncsolt és nagyzási hóbortnak nevezett munkája, hanem is közzükség, mert a felvilágosítás, a nevelés munkája ez.

Tisza István ur tehát kormányoz. Elhúztatja ugyanis a „Gotterhaltét” a magyar király születése napján, a magyar miniszterelnök reprezentális ebédjén.

De hát álljon elő nekünk csak egyetlen egy becsületes nyílt szavu és józan gondolkodásu magyar ember és mondja nekünk — bármilyen pártállásu legyen is az illető és bármilyen szép legyen is különben állítólag az a melódia — mióta nótája a magyar királynak az a nóta; mióta és miért kell a magyar kormányzás legfőbb személyesítőjének — a miniszterelnöknek — Magyarországon azt a nótát huzatni a magyar király születése napjára s a magyar nemzeti miniszterelnök által adott reprezentális ebédén, mely bármely okból is, de a magyar ember véret és felháborodását forralja fel széles e hazában, kunyhóktól a palotákig.

Hát kinek a nótája ez a jodli? Az osztrák császáré? Az osztrák császári házé?

Ha az, hát huzassák tiszteletére és gyönyörűségére Bécsben, avagy otthonában, de nekünk nem és a mi magyar királyunknak sem! A magyar király nekünk szent és sérthetetlen; a magyar ember hódoló és hü, ragaszkodó és királynak termelt alattvalója személyválogatás nélkül.

Mert a magyar embernek királyához nemzeti emlékei, nemzeti multja és jövője fűződnek. A magyar királyban a magyar királyság él együtt, egy személyben; állami jellegűnk. Éltet és vért áldozunk mi a magyar király felkent személyéért, mert a magyar királyban, a mi szemünkben, ott él maga a magyar királyság magasztos Eszméje is nekünk.

De mi nem tudunk róla és mi nem emlékszünk arra, hogy a Gotterhalte valaha a magyar királyság, a magyar király fenkölt személyéhez csak a legcsekélyebb mérvben is hozzá lett volna kötve, vagy hozzá lehetett volna is kötve.

De arra se emlékszünk még, hogy ezzel a nótával akarta volna még magyar miniszterelnök a magyar királyt születése napján megtisztelni. A mi magyar királyunknak, a mi magyar királyságunknak ehhez a nótához semmi köze.

Nem a magyar szívek királyáért vért szíve dobogása közben, nem a magyar léleknek magyar királyért rajongó lelke erőzésének nyomán nőtt ez a nóta; tudja Isten

Azok a jelmezes műkedvelő urak és hölgyek is oly fesztelenül forgolódtak a színpadon, hogy még gyanunk sem kelt, miszerint ezek nem ugyanegy társadalmi fokon álló emberek. A fajszeretet és művelődés vágya egyenlősítette itt a szászpátricius urat az értelmes iparossal, a dugszdág gyáros kisasszonyt a suszter mester leányával. És a kettő közül istenbizony nem az kapta a koszorut és a tapsot, a ki a gazdagabb, a mi értelmezésünk szerinti uribb család tagja volt, hanem a ki inkább illett a színpad tarka világába.

Bezzeg nálunk még ilyen esetben is azt firtatja a mélyen tisztelt közönség, hogy ki fia, ki lánya, ki bornya az illető? Pedig a tehetőséget felkaroló, egymást megértő és az erőket összegezni tudó társadalom nélkül *bábeli-terony építés* a mi építkezésünk, mert egymást nem érte, egymást nem ösmerve, egymást nem támogatva meddön forgácsolódik szét a beosztás nélküli nemzeti erőnk, a nemzeti társadalom csodákra képes erője.

ten hogy kié és tartsa is meg — akié! A mi nótáink a Hymnusz, a Szózat, a Rákóczi vagy a Cserebogár, sárga cserebogár...

Ezekből tessék válogatni miniszterelnök ur, a magyar király tiszteletére, mert lehetetlen, hogy ezek a nóták a magyar királynak idegenek, kelletlenek lehessenek. Hisz akkor nem volna magyar király — a magyar király.

De hát nem is a királynak kell ám ez a nóta, de Tisza Pista kormányzásának.

Sok átka az Istennek ült már a mi szegény, ezredéves multu államéletünk nyakán. Tatárjárás, török iga, tűz, víz, éhség, meg a kolera és a — német is!

Elpusztították terményeinket, nemzeti jellegünket, elvitték kincseinket, asszonyainkat, leányainkat és kihalt sokszor egész generációja a haza leendő reménységei és oszlopának; fiainknak, az utódoknak, a magyar hazafiai örökös küzdelem örököseinek.

De mindeme csapások még átkolódzások csak az átok mellett s a haza anyagi javát pusztított török-tatár csak jámbor filiszter a Tisza Istvánok mellett, kik mindenáron, — de kormányozni akarnak.

Nem a nemzet jól vagy rosszul kormányzása már ez az állapot, hanem az egyén világos és mindenáron való görcsös kapaszkodása az önérdék, a hatalomvágy istápolására szolgáló kormányozhatásért bármilyen áron is.

Nem a 67-es alap, csak némelyek inyére való jó belátásu és jó szándéku fenntartási módja és eszközeinek gondozása ez már azoknál, kik ezt a nemzetgyalázó és a bécsi körök talpát nyaló kormányzói módot támogatni tudják, hanem a közkereseti érdekközösség egyívé tartozandóságának gondos ápolása és őrzése nagyon is alacsony anyagi előnyök miatt.

Persze vesszen el a jövő minden magasabb és nemesebb ideája; én ma élek, én ma akarok jól lakni, mondja a legtöbb ember.

No, mi meg azt mondjuk: vesszen el a jelen és jövőnek is minden Tiszája, mert mi meg így, ilyen Tisza-módon még élni se akarunk.

Nem szabadelvűség ez már, de szolgaság; szolgasága a közkereseti előnyöknek, a kényelem, a mód, a rangért, ennek a szegénynévé vált és sorvadásos nemzetnek a haldoklására, az eltemetésére!

Eszméjletek hát derék, magyar polgártársak; utáljátok meg és undorodjatok el ettől az iránytól és fajzatának ékes példájától, — Tisza Istvántól is — kinek csak kálvinistasága adott még eddig is valamelyes jogot, hogy magyarnak nevezhesse magát. Gyázmagyar! Gazmagyar!

E sorok tanulságos pellengérje pedig neveljen jellemerőt és bátorságot kibekiben; mert elvégre is vagy ölünk vagy pusztulunk már el egyszer...

De legyen valahogy, csak így ne soha!
Frank Zoltán.

Vármegyénk és közelvidéke.

Munkaadó a munkásalért.

Megható és minden tekintetben követsére méltó cselekedetről kaptunk Hajdusoboszlóról tudósítást, mely derék, becsületes nagyvállalkozó iparosember nem mindennapi jelleméről vet kedvező világosságot. Maga az eset igen egyszerű, mondhatnók egy családi körre szorított jelenet csupán, de a mai meghasonlott, lelketlen társadalmi elfajulás szempontjából nagyon tanulságos.

Hajdusoboszló egyik vagyonosabb polgára, egy gőzmalom és több cséplőgép tulajdonosa Körner Béla, nyári munkáját becsülettel bevégző munkásait tulajdon nyaralójába vendégül hívta meg e hó 21 én puszt

tán gulyásos vacsorára. melynek végeztével a derék gazda poharat emelt munkásai egészségére, boldogulására, lelkesen ecsetelve a szorgalom és becsület véghetetlen előnyeit. A kitartó munkán — ugymond — mindig Isten áldása van.

S ne higgyék önök, hogy ez a föld csak a nagy gazdáké, mert az az önké is, mindnyájunk közös édes anyja, amelyet szeretni tartozunk. Azért ne hallgassanak önök a nagyhangú lármázók bujtoztatására, hanem kövessék a józan ész tanácsát, amely nem tanácsolhat mást, mint a józan, munkás életet, az iparosnak azt, hogy munkálja, fejlessze szorgalmasan a maga iparát, a mezőmunkásnak azt, hogy szeretettel művelje azt a rögöt, amely neki is szülő földje s „melyen kívül nincsen számára hely”. Aztán a vezetőknek megköszönve a jó példaadást, a munkásoknak a kötelességszeretetet, jóindulatukat kérte a jövőre.

Szavainak végeztével a kitörő éljenzés után rázendített a cigány, az ifjabbja izibe tánczraperdült s az elégedett, vidám munkássereg a késő éjjeli órákig mulatott nemesszívű munkaadójának vendégszerető házában.

Körner Bélának két megbecsülhetlen erénye domborodik ki ebből a cselekedetéből: egyik az, hogy jó gazda, aki tudja, hogy alkalmazottjainak munkakedve, lelkiismeretes odaadása munka eredményét, mely elsősorban a gazdának s közvetve munkásainak boldogulásával jár; de másodsorban jó magyar ember is, ki a maga és emberei között való szeretetteljes viszony ápolásával a régi jó idők nemes hagyományát ujtja fel. Ha sok ilyen gazdája volna a nagy magyar termőföldnek, bizonyára nem burjánzanának fel azok a nemzetietlen, hazátmegtagadó szocialista irányzatok, melyek alsóbb munkásnépünket Amerika falánk torkába dobják, ahelyett, hogy vállvetett kitartással megháromszoroznók természetből dusan megáldott földünk termőképességét és lakosságát.

Vásár Tiszacsegen. A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy Tiszacsegen a szeptember 19 ére eső országos vásár ez évben kivételesen szeptember hó 12 én tartassék meg.

Bocskay szobra. A hajduszoboszlói Bocskay-szoborra az utóbbi időben igen gyéren érkeztek az adományok, pedig az eddigi szobor alap alig haladja túl a 35.000 koronát. A vármegyének igen sok gazdag földbirtokosa még nem járult a szobor költségeihez adományával.

Tisza István a tüzkárosultaknak. Tisza István meglátogatta a nagyharsányi tüzkárosultakat és ígéretet tett nekik, hogy nehéz napjaikban gondoskodik róluk. A miniszterelnök be is váltotta már ígéretét. Tisza István, aki a minap a körösszegi tüzkárosultakon is segített, 25 métermázsza gabonát és 450 korona államsegélyt küldött Nagyharsányra, a szerencsétlenül járt gazdák közt való kiosztás végett. özv. Tisza Kálmáné szintén nagyobb összeget gyűjtött a harsányi tüzkárosultak javára.

Letartóztatott sztrájkvezér.

Az élelmiszerhamisító malmok.

Budapesten a sztrájkoló malom-munkások pénteken reggel csoportonként jöttek a sztrájkanyára, hogy újabb bizonyítékot adjanak összetartásukról. A sztrájkoló munkások arról a kedvező hírről beszélgettek, amelyet Eisler György hozott nekik Bécsből hogy t. i. a bécsi malommunkások

egész Ausztriában gyűjtést indítottak részükre, buzdítja őket a sztrájk folytatására. Ekkor a sztrájkanyára az a hír érkezett, hogy a sztrájk elnökét **Szél Menyhértet a rendőrség reggel letartóztatta.**

Ez a hír lehangoltságot keltett a munkások között, akik remélik azonban, hogy a rendőrség Szél Menyhértet délig ismét szabadlábra helyezi és a délután három órára tervezett gyűlésen ismét elnökölhet. **A sztrájkoló munkások elhatározták, hogy falragaszok útján bemutatják a hatóságaik és a közönségnek a malomtulajdonosokat, mint élelmiszer-hamisítókat.** A falragaszokat még a nap folyamán kiragasztatják,

A falragaszok szerint malmainkban a lisztet, amely a padlózatra hull szemétnek a munkás köteles összesöpreni és ezt a szemetet a liszt közé vegyítik. A buzából kiöntött buzapor, a mely miniszter egyik rendelete szerint: szemét, a korpába keveredik s a sertéskereskedőknek eladják. Ennek tulajdonítják a munkások a gyakorta előforduló sertés vészt.

A malmokban belépett vidéki munkásokkal a malomigazgatók az üzemet nem igen tudják fenntartani. Az idegen munkásoknak, akik még sohasem dolgoztak malomban, az igazgatók a dohányzást megengedték, bár közbiztonsági szempontból igen szigorúan meg van tiltva a dohányzás. Végül azt mondják, hogy egészségi szempontból is türethetetlen az idegen munkás, aki „beleköp” a lisztbe.

Mi az ujság?

Testvérgyilkosság. Testvérgyilkosság történt Marostordavármegye László községében. Idősb János Sámuel odaváló földművest unokaöccse ifju János Sámuel társa segítségével agyonverték. A tett oka régi családi viszálykodás. A szerencsétlennel a gyilkosok a legnagyobb kegyetlenséggel bántak el. Fejét úgy összeverték, hogy koponya csontja több helyen betört. A tetteseket letartóztatták.

Rá akart lőni a léghajóra. Lég-hajó felszállás történt Szeged mellett csütörtökön reggel egy négy óra tájban. A léghajó, melynek neve Meteor, csütörtökön délben szállt föl Bécsben és éjjel körül ért Budapestre, ahonnan a kedvező idő folytán gyorsan haladt Szeged felé. Mikor a léghajó a földet érte, az erdőcsész észrevette és puskát emelt a soha nem látott léghajóra. A kosárban ülők azonban reá kiáltottak, mire a csész letett szándékáról. A léghajósok vonaton utaztak vissza Bécsbe.

Csodálatos villámsujtás. Erős vihar féktelenül pusztított Fiumében és a karsztemi községekben, ahol a nagy fáradsággal termelt veteményeket tönkretette a jégeső. A zivatar óriási égháborúval járt és a sűrű villámlásokat földet rázkódtató mennydörgések követték. A villám sok helyen lecsapott úgy a tengerre, mint a szárazföldre. Portoróban parasztlaszony két kis gyermekével sietett haza a vihar elől a mezőről

ahol tehenét legeltette. Az égi háboru elől azonban nem volt már ideje fedél alá menekülni. Amint az erős záporban, a sűrű villámlások között a városkába igyekezett, utközben a villám lecsapott és a karján tartott két kis gyermek közül az egyiket és az előtte haladó tehenet agyonujtotta. Csodálatosképen az asszonynak és a másik gyermekének a nagy ijedségen kívül más baja nem történt.

Madarász apó 90 éves. A képviselőház legöregebb tagja, Madarász apó, a függetlenségi-párt nagy multu tagja a mai napon tölti be születésének 90. évfordulóját. Ezen alkalomból a képviselők pártkülönbőség nélkül általános tiszteletben fogják részesíteni a sárkereszturiak öreg kurucz képviselőjét. Az ünnepség előkészítésére bizottság alakult. Madarász József 1814-ben született a somogy megyei Nemes-Kisfaludon, 1832-ben már tagja volt az országgyűlésnek, 1867. óta állandóan a sárkereszturi kerületet képviseli, ahol mindig egyhangulag választották meg.

Százharmincz éves asszony halála. Orosz lapok írják, hogy Bialystock gyárvárosában augusztus 13-án Goldewska Rachel nevű asszony halt meg, aki a bialystocki zsidó hitközség anyakönyvi följegyzése szerint 130 esztendő volt. Az orosz újságok azt írják, hogy ez a hír nem nyári kacsa, hanem szavatalnok érte, mert meggyőződtek a valódiságáról. A berlini lapok tréfásan jegyzik meg az orosz lapok erős-ködésére, hogy elhinnék az esetet. ha a 130 éves asszony nem lett volna zsidó.

Letartóztatott o. osz uri hölgyek. Granica, orosz-galicziai határállomáson az orosz rendőrség letartóztatott három hölgyet, akik első osztályu jeggyel utaztak Bécsből Moszkvába s letartóztatásuk azért következett be, mert podgyászukban több könyvet és újságot találtak, melyeket Oroszországba bevinni nem lett volna szabad. A esendörök a foglyokat a Pieierkow-erődbe szállították.

Raguza pereli Ausztriát. Raguza, a kies fekvésű dalmát város, a magyar tengermellék egykori kikötővárosa perelni akarta mostani gazdáját, Ausztriát. A pörösködés előzményei ezek: Hajdanában Raguza dús-gazdag kikötőváros volt, melynek Napoleon véget vetett, mikor rátette a kezét. 1814-ben azonban pár évi hódoltság után „osztrák kézbe” került az évezred óta hazánkhoz tartozó kikötőváros. Azzal fordult akkor a raguzaiak az osztrák kormányhoz, hogy kérje a francziáktól az Adriai-tengeren a franczia-angol háboru tartama alatt a város kárának megtérítését. — A derék osztrák kormány megígérte ezt annak idején, — pénzről lévén szó — teljesítette is, de elhallgatott. Mostanában fakult irások kerültek valahogy a jó raguzaiak kezébe, amiből kitűnik, hogy az osztrák kormány meg is kapta a francziáktól a néhány millióra rugó kártérítést, de elkallódott úgy, hogy a városnak fogalma se volt róla máig. A porlepte, sárga akták alapján most felszólították az osztrák kormányt, adja ki a Raguza város követelését — különben perel.

Az öngyilkos oláh igazgató. Bukarestből Pacurariu Pop Kornél, a nagyszabani „Tribuna” egykori főszerkesztője és az erdélyi románság volt vezére a kórházban, ahol betegesen feküdt, revolverrel véget vetett életének. Az öngyilkos agítáit a ma-

gyar bíróságok izgatás miatt egy évi börtönre ítélték. A büntetés kitöltése után Pop kivándorolt Romániába, ahol iskolafelügyelő később pedig bankhatalnok lett.

Leleplezett lélekkufarkodás.

Nagy botrány a budapesti löversenyen,

Budapesten a löversenyter őr-főnök helyén csuf botrány játszódott le. A turf látogatói közt gyakoriak az ugynevezett kétes elemek, amelyeket azért hívnak kéteseknek, mert semmi kétség sem fér hozzájuk.

Ilyen elem Kolberné asszony, a ki rendesen barátnői társaságában jelenik meg mindenütt, a hol uri-népség fordul meg, persze a löversenyterén is.

Ez a Kolberné egy tisztességes urinőt, aki a férjével együtt volt kinn a turfon, megszólított valakinek megbízásából. Az uriaszony haragjában sirni kezdett, ami természetesen nem kerülte el férje és több turflátogató figyelmét.

Ezek és a férj megtudván az uriaszonyon elkövetett sértést, fenyegetőleg léptek fel Kolberné ellen, aki látva, hogy helyzete szorult, jónak látta megszökni, még mielőtt rendőr a dologba beleavatkozott volna. Kolberné a hetedik kerületi kapitányság elé idézték holnapra, hogy ott kihágásért felelősségre vonják.

Egyházak és iskolák.

Istentiszteletek a ref. templomban aug. 28-án: nagytemplomban Sáfrány Lajos f. leányiskolai tanár, kistemplomban Uray Sándor püsp. segédlelkész, újtemplomban Szele György lelkész, ispotálytemplomban Kövér Árpád főisk. szénior.

Halálozás. Biró János örvéni (Biharm.) ref. lelkész tegnap éjjel 72 éves korában hirtelen elhunyt. Csaknem félszázados lelkészi pályáján úgy a hivi, valamint lelkesztársai szeretetét és becsületét kivívta. Érdemei elismerésül a bihari egyházmegye tanácsbírájává és egyházkerületi képviselővé választotta s így a kerületi gyűléseknek régóta szereplő s köztiszteletben álló tagja volt. Debreczeni ref. egyházunk egyik ifjú és közszeretben álló segédlelkésze: *Biró Ferencz* az elhunytban édesatyját gyászolja. Béke poraira!

Presbiteriumi közgyűlés. A debreczeni ev. ref. egyház augusztus hó 28-án napján vasárnap délelőtt 10 órakor, az egyház tanácstermében presbiteri közgyűlést tart. Tárgysorozat: A július hó 27. napján tartott presbiteri gyűlés jegyzőkönyve hitelesítése. Dr. Karsa István, néhai Öry Mihály, néhai Erdei Ferencz urak helyére lépett Möricz Ferencz, Jeney József, ifj. Kéki Sándor új presbiterek felesketése. A gazdasági bizottságban 2, az egyházközségi bíróságban 1, az árvaügyi bizottságban 1 helynek betöltése. Az ideiglenes tanítók és tanítók alkalmazása. Költségeloirányzat. A gazdasági bizottság végzése néhai özv. Tassi Józsefné Bikfalvi Juliánna hagyománya eladása, a piacz utcai 2. sz. ház kiskertjének és az Egyháztér 10. számú ház bérbeadása tárgyában. Törös Károly, Mészáros József, Kardos Ferencz, Tóth Sándor, Varjas Bálint tanítók és Eöry Mária, Mester Erzsébet antónók válasza stb.

Agyonlőtt vándorlólegény.

Az elásott hullát kutyák kaparták ki.

E hó elején két vándorló legény, névszerint *Tima Péter* és *Fried Sándor* asztaloslegény Szlavóniából utazott hazafelé. Este Vilovó községbe érkeztek, de mert szép holdvilágos este volt és a kocsmában nem is kaptak alkalmas helyet, tovább indultak Titel felé. A mikor Vilovót elhagyták, a mezőn leültek valami szénaboglya tövében, ahol el is aludtak.

Éjfélt után nagy mennydörgés és villámcsapás ébresztette fel a két vándorlót. Elhagyták a helyüket és sietve távoztak a távolabb lévő tanyaház felé, hogy ott az eső ellen menedéket keressenek. Amint a házhoz közeledtek, kutyák ugrottak elébük nagy csaholással, de azért a két fiatal ember folytatta az utját az udvar felé. Mikor nagynehezen bejutottak a nyitott udvaru ház tornácza alá, egyszerre lövés dördült el és *Tima Péter* vándorló az oldalához kapott s a szavakkal fordult társához:

— Engem meglőttek!

Aztán összeesett. Társa ekkor futásnak eredt s dacára annak, hogy a kutyák a lábait futásközben összemarták, elmenekült és másnap felvettette magát a titeli kórházba, ahol gyógykezelés alá vették. *Fried* a kórházban elmondta az éjjeli kalandot és így jutott az eset tudomására a csendőrségnek is, mely megindította a nyomozást, de nem tudtak a megsebesült ember nyomára akadni.

Sztanimirovics Péter, akinek a szállásán történt a lövés, beismerte ugyan, hogy to vajok jártak nála és kilőtt az udvarra, de azt, hogy agyonlőtt volna valakit, tagadta. De a napokban végre előkerült a holttest. Akkor hajnalban, a mikor a lövés történt, *Sztanimirovics* gödrött ásott a szállása közelében s abba ásta el az agyonlőtt vándorlót, akinek a holttestét kikaparták a kutyák a föld alul, amit észrevett *Sztanimirovics* szomszédja, aki aztán bejelentette az esetet a csendőrségnek, mely *Sztanimirovicsot* letartóztatta.

UJDONSÁGOK.

Váradai Károly főigazgató.

A tanári érdem legszebb jutalma rejlik azon magas kitüntetésben, amely *Váradai Károlyt*, a debreczeni piarista főgymnázium tudós igazgatóját érte. A király a székesfehérvári tankerület főigazgatójává nevezte ki. Magyarországon csak 12 tankerület van és így a főigazgatói állás elnyerése igen nagy kitüntetés, mert az ország legjobb tanerei közül összesen tizenkettő lehet csak tényleges főigazgató.

Ezzel az állással mindig az igazán kiváló tevékeny és fölötte aldasos tanügyi munkásságot szokták megjutalmazni a legfelsőbb helyen.

Most ezt a ritka kitüntetést piarista tanár kapta, akik között czimzetes főigazgató kettő van, de tényleges jelenleg hosszabb idő óta nem volt. *Váradai Károly* kinevezése tehát egyúttal a kegyes-tanítórend megtisztelése is.

A piaristáknak hazánk kulturális haladásában kifejtett százados érdemeit ő felsége is figyelmére méltatta és az új igazgatót ennek a kitünő és az egész országban kedvelt tanítórendnek a kebeléből szemelte ki.

Váradai Károly kinevezésében mindenki, aki az ő fáradságtalan tevékenységét ismeri, a becsületos munka megérdemelt jutalmát látja. Nagy, széles körre terjed az ő kiváló működése. Kitünő tollú író. A tudományos irodalomban számos nehezebb kérdés alapos fejtegetése és tisztázása az ő nevéhez fűződik. Irodalmi munkáit, és különféle tanulmányait a világos, komoly ítélet, a har-

monikus felfogás, a szép, logikus gondolatfűzés és a tudományok előbbrevitele jellemzi. Rendkívül tapasztalt tanár és igazgató volt.

Iskolája mintaszerű vezetésénél domborodott ki egész valójában az ő nemes egyénisége. Ott mutatta meg, hogy az igazi férfiú öntudatos erélye, teljes intelligenciája, nagy munkabírása és szivnemessége van meg benne. Kiváló volt, mint az ifjuság nevelője, kiváló volt a tanári testület élén és társadalmi téren is lényeges szerepet játszott.

Komoly, higgadt természetét bizonyos kedves vidámság, megkapó közvetlenség és igazi barátságos szellem tették rokonszenvesse. Tudja becsülni az érdemes munkát. Kitünő emberismerő. Ismerte tanárainak előnyeit és hibáit is; amazokat becsülte és gyümölcsöztette, a hibák érvényesülése elől pedig az alkalmat tapintatosan elvonta.

Sohasem sértette tanárainak önértését. A vezetése alatt álló tanártestületet az egészséges szellem, az együttthaladó, egymást támogató erőteljes munkásság jellemezte.

Ebben a tekintetben is kitünő tanítványa nagynevű mesterének, *Magyar Gábornak*, a mostani rendfőnöknek, a piarista direktorok mintaképének.

Váradai Károlynak Debreczenben a legmaradandóbb érdeme a piarista rendház és a főgymnasium hatalmas új, palotája.

Különösen ez utóbbi hirdeti az ő alkotó, szervező és vezető képességét. A régi rozszant iskolát modern alapon újjászervezte, magas színvonalra emelte és életteljes virágzásra hozta.

Az új intézet hatalmas arányaival, kitünő beosztásával, világos nagy termeivel, széles folyosóival és tökéletes felszerelésével köbevésett emlékekül marad *Váradai Károly* tudásának, gondosságának és körültekintésének.

Valóban méltó férfiut ért a királyi kinevezés. Sajnálattal válunk meg tőle, de tudjuk eleve, hogy új működési tere a magyar tanügy újabb sikereinek lesz gazdag viruló mezeje.

Kossuth ünnepély az Atlanti-oceánon.

Lajos napja a Slavonia-hajón.

Talán a magyar ember az egyedüli az összes nemzetek emberei közt, akinek nincsenek kozmopolita hajlamai. Sőt különös sajátja a magyarnak az, hogy a magyar hazája földjéért akkor rajong legerősebben, amikor az ország határain kívül van. A külföldön élő magyarok közt legerősebb az öszszetartás. Széthull a vallás-, faj-, rang- és pártkülönbség otromba korlátja és minden magyar együtt érez.

Fenségesen magasztos példáját adja ennek a magyar sajátjának, amire minden magyar büszke lehet a Slavonia-gőzösön Saint-Louisba utazó magyar társaság.

Amint Palermoból érkezett magánlevélből — amelyet az utazó társaság egyik tagja, *Domahidy Elemér* főispán irt egyik itteni ismerősehez — értesülünk, a nagyrészt főrendiházi tagokból, országgyűlési képviselőkkel és főispánokból álló utazó társaság egyértelműen elhatározta, hogy augusztus 25-én a Slavonia fedélzetén, nyílt tengeren, Isten szabad ege alatt *Kossuth Lajos* emlékezetével megünnepelik a Lajos napiát.

Ez meg is történt az Atlanti-oceánon, Gibraltártól 35 mértföldnyire.

Az ünnepélyt Hock János imája nyitja meg, majd Apponyi Albert gróf és Barabás Béla tartottak tüzes beszédeket, Várady Antal alkalmi költeményt írt, amelyet a társaság egyik hölgytagja szavalt el, végül az egész társaság a Hymnuszt énekelte.

Az ünnepélyhez csatlakozott az a több mint háromszáz, nagyrészt nem magyar ajku magyarországi kivándorló is, akiket a hajón utazó urak megvendégeltek.

— **Személyi hírek.** Vecsey Imre városi főjegyző Velenczéből, Oláh Károly városi tanácsos Pávefűrdőből és Dagenfeld József gróf egyházkerületi főgondnok Debreczenbe visszaérkeztek.

— **Városi képviselők választása.** Ez év végén választja meg Debreczen városa a köztörvényhatóságban megüresedett helyekre az új városi képviselőket. Sajnos, hogy Debreczenben a politikai pártszempontok kerülnek itt is előtérbe, pedig ez szerencsétlen felfogás, amelynek mindig a közérdek az áldozata. Mint értesülünk, a kereskedők és iparosok körében mozgalom indult meg, hogy a debreczeni kereskedelmi és iparkamara érdemes költőtákarát, Szávay Gyulát a városi törvényhatóság tagjai közé válasszák. A mozgalmat csak helyeselni tudjuk, mert Szávay Gyula nagy tevékenységére, tettejére szükség van a város képviselőtestületében is.

— **Az új katonai esztendő.** Az ez évi újonczok október 10-én vonulnak be a csapatokhoz. Ezuttal csupán egyik részüket hívják be tényleges szolgálatra, míg a többiek a tartósan szabadságoltak állományában maradnak 1905. április elsejéig, amikor rájuk kerül a kiképzés sora. A nyolczhetes póttartalékosok száma az idén kétszeres lesz, mert egyszerre fogják kiképezni az 1903. évről visszamaradt póttartalékokat is. Az egyéves önkéntesek október 3-án vonulnak be. A debreczeni háziüzrednél ez évben szokatlanul nagy számban fognak szolgálni az úri bakák, aminek oka a kettős sorozás. Mint már említettük, a harmadik évfolyambeli altisztek és őrvezetők a kéthónapi kiképzés idejére visszamaradnak.

— **Az élelmiszerek uzsorásai ellen.** Végrevalahára kénytelen foglalkozni Debreczen város hatósága is az élelmiszerek uzsorásainak az ügyével. Kénytelen pedig Zombor város átirata alapján, amelyet hétfőn délután 3 órakor fog tárgyalni a jog és pénzügyi bizottság. Mint értesülünk, a bizottságban szóvá fogják tenni a debreczeni piact, de különösen a mesterségen felemelt husarak ügyét is. A város közönsége a zombori átiratot pártolja, mert szükséges, hogy az élelmiszerek uzsorásai ellen erélyesen lépjen fel a kormány.

— **Az elutasított sertéskepecsek.** A földmívelésügyi miniszter a debreczeni sertéskepeczeknek az 1900. évi 34194 sz. közrendelet hatályon kívül helyezésére irányuló kérelmét állategészségügyi rendőri oknyaló teljesíthetőnek nem találta és így a vásárlást minden alkalommal a mezőrendrkapitányságnál bejelenteni kötelesek büntetés terhe mellett, hogy az ellenőrzés teljesíthető legyen. Mezőrendőrség.

— **Szabályrendelet a kerékpározásról.** A debreczeni kerékpárosok közt sok a rakoncátlan elem és itt is az ideje, hogy kellő szigorúsággal megrendszabályozzák őket. A rendőrség a kerékpározásról szabályrendeletet készített, amelyet hétfőn fog tárgyalni a jog és pénzügyi bizottság. Mint értesülünk, a kerékpáradó behozatalának is számos hive van a törvényhatósági bizottságban. Ez is új jövedelem forrása lenne a városnak. Debreczenben mintegy 400 kerékpár tulajdonos van és csak 10 korona adó mellett is 4000 korona jövedelme lenne a városnak.

— **Lajos-esték.** A város Lajosait pénteken ünnepelték a jóbarátok és sok mulatság még szombaton is vígan tartott. A városházán Roncsik Lajos főszámvevőt üdvözölték számosan. A vasutasok közt Berényi Lajos felügyelőt ünnepelték, akinek tiszteletére a máv. altisztek dalköre szerenádót adott. A kereskedelmi és iparkamarában pedig Czeizing Lajos számtisztet keresték fel számosan jókivánatokkal.

— **Jóteköny nőegyleti ülés.** A debreczeni jóteköny nőegylet ma, szombaton délelőtt 11 órakor a nőipar iskola helyiségében választmányi ülést tart, melynek egyetlen tárgya a nőegyleti Stefánia árvaháznál megüresedett tanítói állás betöltése.

— **Meghaltak.** özv. Fodor Lajosné Molnár Julianna ev. ref. 71 éves háztulajdonosnő, Bónis András ev. ref. 66 éves ácssegéd, Gál Erzsébet ev. ref. 18 hónapos, Orosz János g. kath. 21 napos csecsemők.

— **Lestyán Adorján királyi tanácsos.** A hivatalos lap pénteki száma közli, hogy a király Lestyán Adorján debreczeni közjegyzőnek a királyi tanácsosi címet adományozta. A királyi kegy munkás és érdemes férfiut tüntetett ki. A kitüntetésről a hivatalos lap az alábbi kéziratot közli:

Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztése folytán csikszentkirályi Lestyán Adorján debreczeni közjegyzőnek és az ottani kamara elnökének, a közjegyzői pályán szerzett érdemei elismeréséül, a királyi tanácsosi címet díjmentesen adományozom.

Kelt Ischben, 1904. évi augusztus hó 19 ikén.

Ferencz József, s. k.,

Gróf Khuen-Hédervary Károly, s. k.

Mint értesülünk, az új királyi tanácsost igen sok barátja és tisztelője üdvözölte. A debreczeni közjegyzői kamara, amelynek Lestyán az elnöke, meleg ünneplésben fogja részesíteni a kitüntetett férfit.

— **Kolozsvári cipészek Debreczenben.** Több kolozsvári cipésmester a napokban ifj. Jakab Lajos vezetésével Debreczenbe jött, hogy az itteni csizmadia termelő és hitelszövetkezet szervezetét tanulmányozzák és a munkatelepet megnézzék. A kolozsvári cipészeket Tóth Kálmán, a szövetségi ügyvezető igazgatója és néhány igazgatósági tag kalauzolták. A kolozsváriak két napig maradtak Debreczenben és már vissza is mentek Kolozsvárra, hogy szerzett tapasztalataikat az itteni cipézipari szakcsoportnál értékesítsék.

— **Veszedelemes járdák.** A dinnyeszezon beköszönésével boldog-boldogtalan fogyasztja a különféle fajú dinnyéket, amelyeknek persze csakis a bele ér valamit. És mert a dinnyének csakis a bele élvezhető, hát a szegényebb nép, amely étkezése helyül az utcát választja, a dinnyehéjat pályul elszórja az utcákon. Némely városrészben és utcán, különösen a dinnyearú sok közelében, minduntalan ilyen eldobott

dinnyehéjba botlik az ember, ami azért baj, mert ez a portéka igen csuszós és könnyen lábtörést okozhat. Igen helyesen tenné tehát a rendőrség, ha a dinnyehéjak eldobását szigorúan megtiltaná.

— **Elütötte a kisvasut.** A kisvasut pénteken délelőtt a Csokonai-kert Péterfia felőli ajtójánál elütötte Fehér Józsefné Rácz Lidia 80 éves öreg asszonyt. Az elgázolt asszonyt Tüdös Kálmán dr. orvoshoz, onnan pedig a kórházba vitték. Megindították a vizsgálatot, terheli-e felelősség a mozdonyvezetőt. Az öreg asszony sérülése nem volna súlyos, de előrehaladott korára való tekintettel mégis válságos az állapota. Az öreg asszony nem jól hall és állítólag pálinkát ivott előbb, a kisvasut csejéjét nem hallotta. A mozdony az öreg asszonyt félredobta az útfélre és csak esés közben sérült meg.

— **Téves névosere.** Szegény Bereczky Lajosról írott tegnapi megemlékezésünkben az foglaltatik, hogy ő az I-ső kerületi rendőrkapitánysághoz beosztva Boldisár Kálmán rendőrkapitány mellett működött legutóbb, a mi úgy áll, hogy azon hivatalnál, de Szentpétery Ferencz rendőrkapitány oldala mellett volt. Boldisár Kálmán rendőrkapitány csak annyiban folyt e szomorú ügybe, hogy mint ez idő szerint a főkapitány helyettese, midőn a szerencsétlen ember állapota folytán ez már elkerülhetlenné vált, tényleg intézkedett a kórházba beszálltatása iránt.

— **Vállalkozók figyelmébe.** Az érdekelték figyelmét a debreczeni kereskedelmi és iparkara ezennel felhívja a magyar államvasutak igazgatósága által közzétett árlejtésre. Verseny tárgyat képezi: az 1905. évben szükséges, circa 2300 mm. kőolajnak szállítása. Az ajánlatok 1904. évszeptember 23 nap déli 12 órájára honyújtandók, a magyar kir. államvasutak anyag és leltárbeszerzési szakosztályánál. A bánatpénz összege 5 százaléka. Elhelyezendő: szeptember 22-én déli 13 óráig a magyar kir. államvasutak Budapesti főpénztáránál. Bővebb felvilágosítást az érdeklődők vagy az árlejtést kirozó hatóságnál nyerhetnek.

— **Vonatkisiklás a Bika előtt.** A kisvasutat ugyancsak rossz napja volt pénteken reggel egy öreg asszonyt gázolt el, déiben pedig a Bika előtt, a hatvan-utcai kiágazásnál egyik személykocsija kisiklott. Nagynehezen emelték vissza a vágányra a kisiklott kocsit.

— **Az elkeseredett rendőrök.** A silányul fizetett ev. ref. vallású rendőrlégenység körében nagy elkeseredést keltett, hogy az egyházi adóhátralékait most egyszerre vonják le fizetésökből. Csak 3-4 koronáról van szó, de nagy pénz ez a szegény embereknek, akik alig kapnak 40 koronát 1-én és abból családot kell fentartaniok 30 napon keresztül, úgy hogy 4-5 gyerekes család élélmezésére naponta egy-egy korona se jut, úgy hogy a mostani szörnyű drágaságban még kenyérrrel és krumplival se tudnak jóllakni a szegény emberek, akik nagyon el vannak keseredve, hogy az ő keserves fizetésökből még egyházi adót is így kell fizetniök . . .

— **Lopás a nagyerdei fürdőben.** Az utóbbi időben igen sűrűn tesznek feljelentés a károsultak a rendőrség bünyügyi osztályán, hogy a nagyerdei fürdőben az öltöző-fülkékből ez is, az is eltűnik. Csütörtökön 1000 koronát loptak el Fekete István uradalmi kasznártól, aki a fülkében hagyta a pénz-

tárczáját és mikor kijött, abból 1000 koronás bankjegye hiányzott. Azonnal keresni kezdtek, de a pénznek nyoma veszett. A rendőrség a legerélyesebben nyomoz.

— **Ellopott malacok.** Kellemetlen meglepetésre ebredt Bór Lajos, a Bárány vendéglő tulajdonosa. Két malacát hajtották el éjszaka. A tolvajok a kapu árat lefeszítették és úgy hajtották el a malacokat. A vakmerő betéroket a rendőrség nyomozza.

— **Tolvaj mulató csimbora.** Matolcsi János Kar-uteza 11. sz. a. kocsis a bormérésben kötött ismeretséget vele hasonló koru fiatal emberrel, akinek éjjeli szálást is adott. Mikor felébredt reggel, a mulató csimbora már eltűnt, vele együtt pedig 24 koronája is. A tolvajt a rendőrség nyomozza.

— **Csavargó oseléd.** Két nap óta hely és foglalkozás nélkül csavargott a 16 éves Vitányi Kati hajdunánási illetőségű oseléd. A rendőrség a huszárlaktanya tájékán csípte el és hazatoloncizoltatja.

x **Igen sokan még nem tudják,** hogy Mentze Henrik újdonságok áruházában rendkívül olcsón lehet vásárolni, azonban egyszeri próbavételnél mindenki meg fog győződni, hogy ott csakis kifogástalan, jó minőségű áruk kaphatók igen olcsó szabott árak mellett, a kiszolgálás pedig pontos és szolid.

TÁVIRATOK.

Képviseleválasztás.

Pécska, aug. 27. A választók a kerület községeiből már hajnalban jöttek Pécskára. Varjassy Árpád választási elnök 8 órakor felhívta a pártokat, hogy a jelöléseket adják be s ugyanakkor huszárokkal kordont huzatott. Fél kilencz órakor az elnök kijelenti, hogy a szabadelvűek *Herczeg Ferenczet*, a függetlenségek *Zlinszky Istvánt* és az oláhok *Popa Györgyöt* ajánlották. A szavazás 9 órakor vette kezdetét Magyar és Ó-Pécska községekkel, hol az ellenzékiek és nemzetségek vannak tulsulyban. 10 óráig e két községből Herczegre 57, Zlinszkyre 52 és Popára 62 szavazatot adtak le. Délfelé már latszott, hogy pótválasz lesz. A kormánypárt minden eszközt megragadott, hogy győzzön. Ez azonban nem sikerült. Este 7 órakor tüztek ki a zárórát és 8 órakor hirdette ki a választási elnök az eredményt, amely szerint Herczeg 802, Zlinszky 457, Popa 429 szavazatot kapott, tehát **pótválasztás lesz a kormánypárti és a 48-as jelölt közt.** A pótválasztás sorsát az oláh szavazók fogják eldönteni.

Perzsiában kitört a pestis.

Konstantinápoly, augusztus 26. Perzsiában hetek óta dühöng a pestis. Az áldozatok száma 200.000. Az ország fővárosában magában 30.000 ember esett a pestis áldozatául. A lapok nem jelennek meg, az üzleti élet pang.

Öngyilkos százados.

Zimony, augusztus 26. Az itt állomásozó 62 ik gyalogezred Bauja Frigyes nevű századosa ma áthajózott a szigetre s öngyilkosságot követett el. A fegyvert kezébe a fölött érzett harangja adta, hogy neki, bár a vezérkari osztályba soroztatott, csapat-szolgálatot kellett teljesíteni.

Csata Tunfu mellett.

London, augusztus 26. A japánok Tunfu mellett kedden megtámadták az oroszokat. Nagy csata volt. A veszteségek ismeretlenek. A japánok visszavonultak, de csütörtökön újra támadtak. A japánok támadásait Haicsöngből intézik.

Elfogott szökevények.

Budapest, augusztus 26. Rosenhart bécsi nagykereskedő felesége a férje Krausz nevű üzletvezetőjével megszökött, miután férjétől 10.000 koronát lopott. A szökevényeket ma az itteni déli vasuti pályaudvaron letartóztatta a rendőrség.

Elgázolta a vonat.

Nagy-Enyed, augusztus 26. Özv. Horváth Mártonné vásárról iparkodott haza a falujába leányával s kocsisával. A vasuti vonal mellett haladván, a lovak megijedtek s megbokrosodtak az épen arra zakatoló vonattól. A sorompókat nem engedte le az ör és a megbokrosodott lovak a vasuti vonalra vágattak a kocsisal, amelyet a gép elgázolt. Mindhárom ember meghalt.

Lelőtte a kapitányát.

Belgrád, augusztus 26. Öt napi börtönre ítélte egyik közlegényét kapitánya. E miatt annyira elkéseredett a megbüntetett katona, hogy felebbvalójára lőtt. A százados sebe halálos.

Anglia az orosz hajók ellen.

London, augusztus 26. A londoni kereskedelmi kamara küldöttsége előtt Salfeur miniszterelnök kijelentette, hogy a kormány Oroszországtól haladéktalan felvilágosítást kér a Smolenka cirkálóknak a délafrikai vizeken való tartózkodásáról és azt a választ kapta, hogy az orosz kormány még nem juttathatta el a megfelelő utasításokat az önkéntes flottás hadhoz, amelyek a legutóbbi incidenseket előidézték. Az orosz kormány kérésére az angol kormány két cirkálóknak rendeletet adott, hogy azonnal keressék fel a Stmelléneket és közöljék vele az utasításokat, hogy az átvizsgálásoknak vége vessék.

London, augusztus 26. Mint a Times Plymouthból jelenti, a Tenczalelik szénszállító gőzös, mely Cariffból Maltába vitt szenet az angol hajóhad részére, 12-ikén az Ural orosz cirkáló egy óra hosszat feltartóztatta utjában. A gőzös kapitánya jelenti, hogy az Ural később másik hajót is feltartóztattat.

Szekszárd város lesz.

Szekszárd, augusztus 26. A 14.269 tisztán magyar lakost számláló Szekszárd nagyközség képviselőtestülete egyhangu lelkességgel kimondotta, hogy Szekszárdot rendezett tanácsu várossá alakítja át és ezen célból megtette a szükséges intézkedéseket.

A mozgalom élén dr. Hirling Adám főjegyző áll, aki nagy gonddal készítette el az átalakításra vonatkozó tervezeteket.

Az orosz-japán háborúról.

(Távirati tudósítás.)

Port-Artur végnapjai.

Sanghai augusztus 26. Csifun keresztül az egész várost elárasztják a legkülönbözőbb hírekkel. A japánok veszteségeit Port-Artur előtt körülbelül 30.000 főre teszik. A várórségből csak augusztus 1-je óta 6000 főnyi légénység esett el.

Tokió, augusztus 26. Itt már erősen készülődnek a Port-Artur elesése alkalmából ünnepekre. A várost már diszítik s a nép állandóan lelkes hangulatban van. A port-arturi veszteségek itt nem keltek meglepetést, nem lohasztották le a lelkes hangulatot. *Tudatában vannak, hogy Port-Artur bevétele felér minden áldozattal és hogy épen ezért nagy áldozatokkal fog még járni elfoglalása.* Későbbön állónak vélik ugyanis az általános rohamot. s meg vannak győződve arról, hogy teljes sikerrel fog járni.

Jelentés a „Novik” sorsáról.

Pétervár, augusztus 26. (Hivatalos.) A Novik cirkáló parancsnoka jelenti: A 10-iki harc befejezése után, amelyben a Novik háromszor sérült meg a vízvonaltól és az Askold cirkálóval együtt keresztül tört az ellenséges hajókon, elvesztettem az Askoldot a köd miatt és a gépeken szükségessé vált javítások miatt és augusztus 11-én Kaucauban kötöttem ki, hogy szenet vegyek fel, 12-én elbagytam a kikötőt, hogy Japán partjait körülhajózva Vladivosztkba menjek és 20-án elértem Korsakovszkot, ahol szenet vettem fel. Délután 4 órakor egy közeledő ellenséges cirkálót vettem észre, a Nytaka típusából. Kimentem a tengerre és egynegyed hat órakor harcba bocsátkoztam. E harcban a Novik 45 perc múlva két sérülést kapott a vízvonaltól és kettőt felette, miközben a kormányon felül lévő helyiség megtelt vízzel. Az erősen megrongált ellenséges cirkáló feladta a további harcot és ezt kábeltáviratozás útján jelezte. Minthogy a harc vége felé csak hat hasznavehető kazánom volt és a kormány meg volt sérülve, kénytelen voltam visszatérni Korsakovszkba, hogy a sérüléseket kijavítsam azzal a szándékkal, hogy éjjel tengerre szállok. Minthogy nem volt lehetséges a kormány sérüléseit kijavítani és minthogy több ellenséges hajó volt a közelben, a mit a táviratozás és a fényzőrók bizonyítottak, elhatároztam, hogy a Novikot elsüllyesztem. A tisztakat, a legénységet és az értékesebb tárgyakat partraszállítottam, huszonegyedikén egy a Suma típusra épült cirkáló bombázta a Noviknak a víz fölött látható részét. Az augusztus 10-iki harcban két ember elesett és a hajóorvos könnyen megsebesült. Augusztus 20-án két ember elesett, két hadnagy és 14 ember könnyen és két ember súlyosan megsebesült.

Csifu, augusztus 26. A japánok a Farkas-hegytől a Takusán erősségig húzó egész darab sort elfoglalták. Az oroszok a Liaotesán hegyet szárazföldi torpedókkal védik, amelyet Zubovics Fedor magyar kapitány talált fel. A szárazföldi torpedó hatása irtóztató. Port-Artur európai negyede lángokban áll.

Társas-élet.

Szabolcska Mihálynak a legnagyobb fia az édesatyja nevét viseli. Eleven, fúrge kisgyerek, csodálatos mása mindenben a költőnek.

Az elemi osztályok tövises mezején halad a fiucska. Eljött a vizsgálat és neki szavalnia kellett. A kis Misi ugyanazt a verset választotta magának, amit az édes atyja Nagy Sándorkának írt, Nagy Gábor kisfiának.

Mikor azonban feláll a pódiumra és megmondja a vers címét és annak szerzőjét, a publikum nevetni kezd. A kis Szabolcska azt hitte, hogy őt nevetik. Olyan rosszul esett neki ez a nem várt fogadtatás, hogy bár pompásan tudta a verset, elpityregte magát.

— Mondtam ugy-e, szolt a poeta-apa, hogy ne tedd oda a szerzőt!

A kis Miksa visszautasítólá, szent meggyőződéssel felelte:

— Hiszen akkor azt hitték volna, hogy Petőfi bácsi írta . . .

Margittán, régóta hallgató Morvay Károly bátyánk hazájában történt, hogy az egyik öreg telkesgazda a képviselőlátogatás örömeire alaposan elmulatozott a vendéglőben és ugyancsak megcsappant bugyellárisal botorkált hazafelé. Odahaza az anyjok nagy szemrehányással fogadta.

— Ejnye te vén korhely, hát így herdálsz el a korcsmában a drága pénzt? Zsörtölödött egy darabig, aztán kiment az udvarra. De ott sem hagyta abba a pörölést. A kotlós tyukkal kezdett czivódni:

— Hogy az Isten pusztítsa el a haszontalan tyukját! Husz tojást ültettem alá és csak kettőt költött ki belőle! Ez is hiába eszi a buzámát.

Sz. bátyánk kinézett a nagy pörölésre és szeliden mondá:

— Ejnye, anyjuk, az imént engem szidtal, mert sokat költök, most meg ezt a szegény tyukot, mert keveset költ! De nehéz is az asszonyoknak kedvére járni.

REGÉNY-CSARNOK.

Egy rendőr naplójából.

V.

Birike szerencséje.

Írta: Laky Imre.

27

[Tilos az utánnyomása.]

Az bizonyos, hogy ő lánya bizonytalan jövője kedvéért nem csaphatta el a jó fejős tehenet, a pinczelakást, azt is belátta, hogy a kisasszony nem maradhatott ott, de még se illett a lánynak ilyen hidegen megválni az anyjától. Érezte, hogy a pinczéből felnőtt virág örökre elszakad az ő szívéből. Valami olyasmi vibrált a gondolatai közt, hogy a lánya kijátszott kártyáját le kell tromfolni.

A tromfi Wolff ur volt, a kit a kisasszony ki nem állhatott.

Három hónapig felé se nézett lányának. Az néha írt neki, mentegetődzött, hogy tanulmányai, szerepei minden idejét elfoglalják, de egy szóval se hívta magához. A levelekre Ágnes asszony csak a harmadik hó végén válaszolt. Meghívta lányát az esküvőjére.

Kategórikus rövidséggel jött meg a válasz a meghívásra.

— Ha hozzá mégy ahoz a véres száju demagógához, engem lányodnak többé ne tekints!

— Ó, te kis bestia! Majd rám szorulsz még, ha leszédtek a tejfeledet! Ennyi volt az Ágnes asszony kitörése lánya tiltakozására.

Ágnes asszony esküvőjére csak Nagy János, székesfővárosi tanító ur jelent meg. A régi ismerősök már mind elszéledtek. Utolsónak távozott Seprő. Az eljegyzés hírére boszusan összeszedte ezókmókját, gallérosan kifizette a felmondási időt előre s egy bucsu szó nélkül távozott. Bájkertinek, s kedves nevének, Julis asszonynak már rég kitette a szűrét a méltóságos ur holmi visszaélések miatt.

Most viczéskednék a harmadik utcában.

Mikor Nagy János viszont látta nevelő anyját, elérzékenyedve ölelte meg. Egy könyvet törült ki beesett szeméből.

Ágnes asszony jobbról-balról megeskötölte a beteges, halavány fiatal tanítót.

— Jobb ez így, Janikám. Sohse gondolj rá, a hálátlan, komisz dögre. Előbb-utóbb kórházban, vagy az árok szélén végzi. Nekem már nem leányom.

Nagy János intett a kezével, mintha azt akarná jelezni, neki már mindegy.

A nász asztalnál új alakok ültek. Nagy János, egy nappali pinczér s annak balkézről élete párja közé került. Egymásra hajtogatta a poharakat, mintha elakarná üzni a bormámorával a lelkében felújuló képeket. Eszébe jut életének utolsó vig napja, Birike névestéje. Összetacsarodik a szíve.

Éjféle elázott az egész társaság. Még az asztal alatt is hortyogtak a párok.

Ez volt Ágnes asszony legitim házasságának első éjszakája.

Az éjtől kezdve Wolff ur átvette a kormányt Ágnes asszony kezeiből. A csendes vizekből kivezette hajójukat a háborgó tengerre.

Elégedetlen elemeknek, gyanus egzisztenciáknak, hűvényen kívül álló alakoknak gyűlhelye a H.-utcai herberg.

A rendőrség nesztét vette a dolognak. Egymást érték a lakásban a razziák, a váratlan éjjeli lakás vizsgálatok. Egyszer titkos gyűlés színhelye volt a pincze, a rendőrség rajtuk ütött, az egész diszes társaságot bevitte Wolff urral egyetemben. Legrosszabbul járt Wolff ur maga. Több titkos, a társadalmi rendet felforgatni akaró machináció sült ki rá, börtönbe került.

A méltóságos ur is megunta már a sok zaklatását a rendőrségnek, az előljárásnak, felmondott Ágnes asszonynak s visszatadta a pinczelakást eredeti rendeltetésének, bérbeadta szénraktárnak.

Ágnes asszony, ki különben értesült róla, hogy Birike megvált a szinpadtól, s most a városligeti fasor egy fényes villájában lakik, nem esett kétségbe.

Lányához nem ment, nem is szorult rá, jócskán volt megtakarított pénzcskéje, elment régi barátjához, Julis asszonyhoz, ki miután kiadta a részeges Bájkertinek az utat, most gazdasszonyoskodott egy özvegy öreg urnál.

Julis asszonyt felszólította társas ületre. Két olyan ügyes asszony, mint ők, megélnék a jég hátán is. Ha alkalmas herberget tudnak berendezni, vagyont gyűjthetnek belőle. A régi ismerősök mind vissza jönnek.

Julis asszony, kinek nem tetszettek öreg gazdája rigolyái, bele ment az eszmébe.

És októberi nap együtt indultak utnak szállás keresésére. Reggeltől délig jártak a locpocsban, lucskosok voltak már, mint a kiöntött ürgék.

Végre a B. utcában találtak megfelelő pincze lakást. Felvették, foglalót adtak rá . . .

A mint a jól végzett munka elégedettségével kifordultak a Váci utcába s át akartak menni a másik oldalra, Ágnes ijedten rántotta vissza Julis asszonyt. Egy fényes hintó majd elgázolta.

Julis zugolódva fordult a kocsifelé. A mint megismerte a bent ülőben Birikét, meglepetve csapta össze kezeit.

— Milyen szerencséje van ennek a czafatnak!

Azzal tovább mentek.

[Folytatjuk.]

Eladó tűzifa.

Hidi Imre és Csete Mihály tudatják, hogy a grófi erdőben (Vedresábrányi erdőben) nagy mennyiségű

tűzifa eladó.

Cserfa	hasított 4200 öl
Gyertyánfa	„ 300 „
Tölgyfa	„ 270 „
Dorongfa	„ 900 „

készletben.

Értekezni lehet: Hidi Imre urnál Nagy-Szalontán, (Biharmegye.)

Abeles-féle állami felügyelet alatt álló

Középiskolai fuinternátus

Debreczenben.

Ezen intézetbe felvétetnek minden növendékek, kik Debreczen bármely középiskoláját (gymnasium, reál, kereskedelmi, polgári) látogatják. Az intézetben teljes ellátás, szakképzett tanárok felügyelete alatt tanulmányaikban szigorú ellenőrzést és nevelést nyerne. Modern berendezésű háló, étkező és tanulótermek. Egészséges táplálkozás. Mérsékelt díjak. Prospektussal szolgál az

Igazgatóság.

Hatvan u. 23.

Molnárt

keresek, ki a vámörlesben teljes szakértelemmel, gyakorlatlaltal bir.

Ajánlatot kérek bizonyítvánnyal és fizetési igényvel Mezei Lajos Bihar-Konyár.

Háromszori bekenésre

megszabadul kellemetlen lábizzadásától. Egy korona ellenében (tiz levéljegy) bérmentve küldi Riesz, Halas.

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A egkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Egy 3 éves szép és okos árva leányt ki hajlandó örökbe fogadni? Czim Csillag-utca 100. sz.

Egy éjjeles fiu szerkesztőségünkben azonnal fölvetetik.

Bórhulladék igen olcsón eladó Simonffy-u. 15. sz. a.

Kitűnő faj csemege szőlő 5 kilogrammos kosarakban 48 fillér házhoz szállítva. Darvas Miksa fűszer- és csemege üzletben Teleki-utca 104. szám. Telefon 294. szám.

Jó írással bíró egyén irodai munkákra olcsón vállalkozik. Czim a kiadóban.

Egy kisebb lakás mely áll 1 szoba, konyha és egyéb hozzátartozékokból, október 1-től kiadó Bercsényi-utca 69. sz. a.

Kitűnő ebéd és vacsora kosztot kaphat 2 fiatalember Csapó utca 3. sz. atatt.

Jókarban levő butorok elköltözés miatt darabonként is jutányosan eladók Bercsényi utca 69. szám alatt.

Eladó birtok és szeszgyár. Egy 1200 katasztrális hold kiterjedésű, kitűnő minőségű birtok, melyen a legjobb karban lévő gazdasági épületeken kívül egy mezőgazdasági szeszgyár van, évi 2000 hektoliter termelés és hektoliterként 10 korona refactióval, 50 katasztrális hold dohánytermelési engedéllyel eladó. — Hol és kivel lehet értekezni? megmondja a kiadóhivatal.

Rákóczi- és Kuruczokról című füzet 20 fillér leszállított árban kapható a kiadóhivatalban.

Darabos-utca 57. sz. a. ház, mely évente 1500 kor. lakbért jövedelmez, jutányos árban eladó.

Egy fűszerkereskedő segéd felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Debreczeni első elektrotechnikai vállalat távbeszélő és távjelző berendezésekre, villamhárítók, villamvilágítás és erő átvitelre, villamos jelzőtelepek, tűzjelzők, vizállás-mérők. Elvállal mindennemű az elektrotechnika szakába vágó berendezéseket és javításokat Földvári L. Kossuth-utca 1. szám az udvarban. — Telefon szám 168. Távbeszélő és táviró építéshez szükséges mindennemű készülékek és anyagok, valamint gyógyászati, physikai készülékek és telepek raktára.

Építkezésből kimaradt 2 pár vasajtó olcsón eladó Nemzetőr-utca 1. sz. a.

Elvállal mindentéle szobafestéseket és tapetirozásokat a legjutányosabb árban

Horváth András

mázoló-, szoba- és templom-festő
= DEBRECZEN, =
Piacz-utca 21. szám alatt.

Sürgöny

a debreczeni tánczkedvelő fiatalsághoz.

Van szerencsém tisztelettel tudatni és meghívni a fiatalságot, miszerint a vidéki tanításomból haza érkeztem, va sárnap, azaz f. hó 28-án

táncziskolámat megnyitóm

a Margit fürdő disztermében reggelig tartó tánczestéllyel egybekötve.

Belépti díj uraknak 40 kr. hölgyeknek 20 kr.

Kik nálam akarnak tanulni mai naptól kezdve beiratkozásokat elfogadok a táncziskola helyiségében bármely időben, magán órákat is adok az illetőnek tetszés szerinti időben. A tanfolyam 10 hétre terjedő, igen jutányos tandíj mellett tanítok mindentéle modern tánczokat.

Vasárnaponként pedig kis bált rendezek.

Tanulási estélyek kedden, csütörtökön, szombaton este 8—10 óráig.

B. pártfogásukat kérve

maradok tisztelettel
Szabó Miklós,
táncztanító.

Fényképező gépek, lemezek, filmek, előhívó és rögzítők, aranyfürdők, cartonok dus választékban gyári áron részletfizetésre is kaphatók

BORSOS KATÁNÁL

DEBRECZEN, városház épület.

Tanítás és sötétkamara használata díjtalan.

Új paplangyártó műhely.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy **Helyben Széchényi-utca 6. sz. alatt** egy a mai kor igényeinek megfelelően berendezett

paplan és matracz

készítő műhelyt nyitottam.

Elvállalok e szakmában vágó mindennemű munka készítését u. m.: különféle **paplanokat, derékalkákat, matracz, rugganyos ágybetéteket,** szalmazsákokat, fej- és ékpárnákat, rolletákat és gördönyöket a legjutányosabb árak és szakszerű kivitelben.

A fővárosban 18 éven át nagyobb czégeknél mint munkavezető működtem és ez arra enged következtetni, hogy a legtökéletesebb és pontos munkákat teljesíthetem.

Szives pártfogását kéri

tisztelettel

Garai Grünbaum Antal
paplanos.

Hydraulikus sajtók

Arany érem
Szeged 1899.

Arany érem
Budapest 1899.

Arany érem
Pozsony 1902.

hydraulikus sajtóért.

szőlő- és gyümölcsmust sajtólásra a nagy üzem számára.

2 kitolható kosárral vagy 1 kosárral.

Bor-, gyümölcsbor- és gyümölcsnedv-sajtókat

kézihajtásra Herculesnyomórszerkezettel, fa- vagy vastá-nyérral.

Gyümölcs- és szőlő-örlőket,

bogyozógépeket

Gyümölcs-aszaló-készülékeket

gyártanak és szállítanak jótállás mellett mint különlegességet a legújabb szerkezetben

MAYFARTH PH. és TA., BÉCS, II.

különlegességi gyár gyümölcscsértékesítési gépekben.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Megrendelések idejekorán kéretnek.

A Maradék Áruház olcsó árakban utólérhetetlen.

Minden vevő, aki 5 forint árut vásárol, bármely átadott fénykép után egy életnagyságu képre, (amelynek bolti ára különben 10 forint) tarthat igényt, amelyet bármilyen időben elkészíttetek, gyönyörű szép kivitelben — csupán a papírkéretért és a beszerzésnél felmerülő költőségért 1.50 krajczár fizetendő. A kép kivitele úgy az üzletben, mint a kirakatban látható.

Paplanokban meglepő szép választék.
1 méter Taft selyem 49 kr.
MARADÉK ÁRUHÁZ

Ranunkel-ház, Bika szálloda mellett, szembe a Tisza palotával.